

LOKAKUUN VALLANKUMOUS JA VENÄLÄISTEN KOMMUNISTIEN TAKTIikka

Alkulause kirjaan „Tiellä Lokakuuhun“ 79

I

LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN ULKOINEN JA SISÄINEN TILANNE

Se suhteellinen helppous, jolla proletaarisen vallankumouksen Venäjällä onnistui murtaa imperialismin kahleet ja siten kukistaa porvariston valta, johtui kolmesta ulkopuolisesta seikasta.

Ensiksi siitä seikasta, että Lokakuun vallankumous alkoi aikana, jolloin kaksi imperialistista pääryhmää, englantilais-ranskalainen ja itävaltalais-saksalainen, kävi keskenään taistelua epätoivon vimmallä, hetkellä, jolloin näillä ryhmillä niiden kamppaillessa elämästä ja kuolemasta ei ollut aikaa eikä voimia kiinnittää vakavaa huomiota taisteluun Lokakuun vallankumousta vastaan. Tällä seikalla oli Lokakuun vallankumoukselle valtava merkitys, sillä se antoi tälle vallankumoukselle mahdollisuuden käyttää hyväkseen ankaria yhteentörmäyksiä imperialismin sisällä lujittaakseen ja järjestääkseen voimiaan.

Toiseksi siitä seikasta, että Lokakuun vallankumous alkoi imperialistisen sodan kestäessä, jolloin itse tapahtumain logiikka vei sodan näännyttämät ja rauhaa janoavat työtätekevät joukot proletaariseen vallankumoukseen ainoana ulospääsynä sodasta. Tällä seikalla oli Lokakuun vallankumoukselle mitä suurin merkitys, sillä se antoi tämän vallankumouksen käsiin voimakkaan asean, rauhan, teki sille helpommaksi neuvostovalankumouksen yhdistämisen vihatun sodan lopettamiseen ja hankki sille täten joukkomyötätunnon sekä Lännen työläisten että Idän sorrettujen kansojen keskuudessa.

Kolmanneksi siitä seikasta, että oli olemassa voimakas työväenliike Euroopassa ja että pitkäaikaisen imperialistisen sodan synnyttämä vallankumouksellinen kriisi kypsyi Lännessä ja Idässä. Tällä seikalla oli arvaamaton merkitys Venäjän vallankumoukselle, sillä se hankki tälle vallankumoukselle luotettavia liittolaisia Venäjän ulkopuolella sen taistelussa maailman imperialismia vastaan.

Mutta ulkopuolisten seikkojen lisäksi oli Lokakuun vallankumouksella vielä koko joukko sisäisiä suotuisia edellytyksiä, jotka helpottivat sen voittoa.

Tärkeimpinä näistä edellytyksistä on pidettävä seuraavia:

Ensiksi, Lokakuun vallankumouksella oli Venäjän työväenluokan valtavan enemmistön mitä aktiivisin kannatus.

Toiseksi, sitä kannatti ilmeisesti talonpoikaisköyhälistö ja sotilaiden enemmistö, jotka halusivat rauhaa ja maata.

Kolmanneksi, sen etunenässä, johtavana voimana oli sellainen kokenut puolue kuin bolshevikkien puolue, joka ei ollut voimakas ainoastaan kokemuksensa ja vuosien kuluessa luodun kurin puolesta, vaan myöskin laajojen yhteyksiensä vuoksi työtätekeviin joukkoihin.

Neljänneksi, Lokakuun vallankumousta vastassa olivat sellaiset verrattain helposti voitettavat viholliset kuin enemmän tai vähemmän heikko Venäjän porvaristo, talonpoikais-„mellakoiden“ kokonaan masentama tilanherrain luokka ja sodan kuluessa täysin vararikkoon joutuneet luokkasovinnon puolueet (menshevikkien ja eserrien puolueet).

Viidenneksi, sillä oli hallussaan nuoren valtion suunnattomat maa-alueet, joilla se voi vapaasti siirrellä voimiaan, peräänntyä, kun tilanne niin vaati, levähtää, kerätä voimia j.n.e.

Kuudenneksi, Lokakuun vallankumous saattoi taistelussaan vastavallankumousta vastaan luottaa siihen, että omassa maassa on riittävä määrä elintarpeita sekä poltto- ja raaka-aineita.

Näiden ulkopuolisten ja sisäisten seikkojen yhtyminen loi sen omalaatuisen tilanteen, joka määräävästi vaikutti Lokakuun vallankumouksen voiton suhteelliseen helppouteen.

Tämä ei tietenkään merkitse sitä, etteikö Lokakuun vallankumouksella olisi ollut heikkoja puoliaan ulkoisen ja sisäisen tilanteen kannalta katsoen. Mikä merkitys onkaan esimerkiksi sellaisella heikolla puolella kuin on Lokakuun vallankumouksen tunnettu yksinäisyys, sillä, että sen rinnalla ja naapurina ei ollut neuvostomaata, johon se olisi voinut nojautua? On ilmeistä, että tuleva vallankumous esimerkiksi Saksassa olisi tässä

suhteessa edullisemmassa asemassa, koska sillä tulee naapurinaan olemaan sellainen voimakas Neuvostomaa kuin meidän Neuvostoliittomme. Puhumattakaan sellaisesta Lokakuun vallankumouksen heikosta puolesta kuin proletaarisen enemmistön puuttuminen maassa.

Mutta nämä heikot puolet vain korostavat Lokakuun vallankumouksen sisäisten ja ulkopuolisten edellytysten edellämainitun omalaatuisuuden valtavaa merkitystä.

Tätä omalaatuisuutta ei saa hetkeksikään unohtaa. Se on erikoisesti muistettava tarkasteltaessa Saksan tapahtumia vuoden 1923 syksyllä. Se on erikoisesti muistettava Trotskin, joka summamutikassa rinnastaa Lokakuun vallankumouksen ja Saksan vallankumouksen sekä ruoskii hillittömästi Saksan kommunistista puoluetta sen todellisista ja luulotelluista virheistä.

„Venäjän“, sanoo Lenin, „oli vuoden 1917 konkreettisesti, historiallisesti varsin erikoislaatuudessa tilanteessa helppo alkaa sosialistinen vallankumous, kun sensijaan sen jatkaminen ja loppuunsaattaminen on Venäjälle vaikeampaa kuin Euroopan maille. Olen tullut jo vuoden 1918 alussa maininneeksi tästä seikasta, ja kaksivuotinen kokemus on sen jälkeen täysin osoittanut tämän käsityksen oikeaksi. Sellaisia erikoislaatuisia olosuhteita kuin: 1) neuvostovallankumouksen yhdistämisen mahdollisuus työläisiä ja talonpoikia tavattomasti uuvuttaneen imperialistisen sodan lopettamiseen, mikä tapahtui neuvostovallankumouksen ansiosta; 2) mahdollisuus käyttää jonkin aikaa hyväksi maailman imperialististen rosvojen kahden mahtavimman ryhmän kamppailua elämästä ja kuolemasta, mikä kamppailu esti niitä yhtymästä neuvostovihollista vastaan; 3) mahdollisuus kestää verrattain pitkä kansalaissota osittain maan jättiläismäisen laajuuden ja huonojen kulkuneuvojen vuoksi; 4) niin syvän porvarillis-demokraattisen vallankumousliikkeen ilmeneminen talonpoikaiston keskuudessa, että proletariaatin puolue otti vallankumoukselliset vaatimukset talonpoikien puolueelta (eserriltä, puolueelta, jonka

enemmistö suhtautui räikeän vihamielisesti bolshevismiin) ja toteutti ne heti, kiitos sen seikan, että proletariaatti oli vallannut valtiollisen vallan; — tällaisia erikoislaatuisia edellytyksiä ei Länsi-Euroopassa nyt ole, eikä tällaisten eikä tämäntapaisten edellytysten toistuminen ole varsin helppoa. Muun muassa juuri tämän vuoksi — muiden syiden lisäksi — on Länsi-Euroopan vaikeampi alkaa sosialistinen vallankumous kuin meidän“ (kts. XXV osa, s. 205).

Näitä Leninin sanoja ei saa unohtaa.

II

LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN KAHDESTA ERIKOISUUDESTA ELI LOKAKUU JA TROTSKIN TEORIA „PERMANENTISTA“ VALLANKUMOUKSESTA

Lokakuun vallankumouksella on kaksi erikoisuutta, joiden selittäminen on välttämätöntä ennen kaikkea siksi, että ymmärrettäisiin tämä vallankumouksen sisäinen tarkoitus ja historiallinen merkitys.

Mitkä nämä erikoisuudet ovat?

Ensiksi se seikka, että proletariaatin diktatuuri syntyi meillä valtana, joka muodostui proletariaatin ja talonpoikaiston työtätekevien joukkojen välisen liiton pohjalla proletariaatin johtaessa näitä joukkoja. Toiseksi se seikka, että proletariaatin diktatuuri lujittui meillä tuloksena sosialismin voitosta yhdessä maassa, kapitalistisesti vähän kehittyneessä maassa, kapitalismin säilyessä muissa, kapitalistisesti enemmän kehittyneissä maissa. Tämä ei tietysti merkitse sitä, etteikö Lokakuun vallankumouksella olisi muita erikoisuuksia. Mutta meille ovat tällä kertaa tärkeät juuri nämä kaksi erikoisuutta ei ainoastaan sen vuoksi,

että niissä kuvastuu selvästi Lokakuun vallankumouksen olemus, vaan myöskin siksi, että ne paljastavat erinomaisesti „permanentin vallankumouksen“ teorian opportunistisen luonteen.

Tarkastelkaamme lyhyesti näitä erikoisuuksia.

Kysymys kaupungin ja maaseudun pikkuporvariston työtätekevästä joukoista, kysymys näiden joukkojen voittamisesta proletariaatin puolelle on proletariaatin vallankumouksen mitä tärkein kysymys. Siitä, ketä kaupungin ja maaseudun työtätekevä väki kannattaa taistelussa vallasta, porvaristoa vaiko proletariaattia, kenen reservi siitä tulee, porvariston vaiko proletariaatin reservi,—riippuu vallankumouksen kohtalo ja proletariaatin diktatuurin kestävyys. Vuosien 1848 ja 1871 vallankumoukset Ranskassa joutuivat häviöön pääasiassa sen vuoksi, että talonpoikaisreservit olivat porvariston puolella. Lokakuun vallankumous voitti siksi, että se osasi ottaa pois porvaristolta sen talonpoikaisreservit, että se pystyi voittamaan nämä reservit proletariaatin puolelle ja että proletariaatti oli tässä vallankumouksessa kaupungin ja maaseudun työtätekevän väen miljoonajoukkojen ainoa johtava voima.

Joka ei tätä ole käsittänyt, se ei milloinkaan käsitä Lokakuun vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin luonnetta eikä meidän proletariaatin valtamme sisäpolitiikan erikoisuutta.

Proletariaatin diktatuuri ei ole pelkkä hallitseva huippukerros, jonka „kokeneen strategin“ huolekas käsi on „taitavasti“ „valikoinut“, ja joka „nojautuu järkevasti“ joihinkin määrättyihin väestökerroksiin. Proletariaatin diktatuuri on proletariaatin ja talonpoi-

kaiston työtätekevien joukkojen luokkaliitto pääoman kukistamista ja sosialismin lopullista voittoa varten sillä ehdolla, että tämän liiton johtavana voimana on proletariaatti.

Tässä ei siis ole kysymys siitä, että „hieman“ aliarvioidaan tai „hieman“ yliarvioidaan talonpoikaissiikkeen vallankumouksellisia mahdollisuuksia, kuten eräät „permanentin vallankumouksen“ diplomaattiset puolustajat nykyään mielellään sanovat. Kysymys on Lokakuun vallankumouksen tuloksena syntyneen uuden proletaarisen valtion luonteesta. Kysymys on proletaarisen vallan luonteesta, itse proletariaatin diktatuurin perusteista.

„Proletariaatin diktatuuri“, sanoo Lenin, „on proletariaatin, työtätekevien etujoukon, sekä monilukuisten ei-proletaaristen työtätekevien kerrosten (pikkuporvariston, pikkuomistajain, talonpoikaiston, sivistyneistön y.m.) tai niiden enemmistön välisen luokkaliiton erikoismuoto, liiton, joka on tehty pääomaa vastaan, liiton, jonka tarkoituksena on pääoman täydellinen kukistaminen, porvariston vastarinnan ja sen taholta tulevien valtaanpalaamisyritysten täydellinen tukahduttaminen, liiton, jonka tarkoituksena on sosialismin lopullinen luominen ja lujittaminen“ (kts. XXIV osa, s. 311).

Ja edelleen:

„Proletariaatin diktatuuri, jos tämä latinalainen, tieteellinen, historiallis-filosofinen sanonta käännetään yksinkertaisemmalle kielelle, merkitsee seuraavaa:

vain määrätty luokka, nimittäin kaupunkilais- ja yleensä tehdas- ja teollisuustyöläiset, kykenee johtamaan työtätekevien ja riistettyjen koko joukkoa taistelussa pääoman ikeen kukistamiseksi, itse kukistamisen kestäessä, taistelussa voiton säilyttämiseksi ja lujittamiseksi, luotaessa uutta, sosialistista yhteiskuntajärjestelmää, koko taistelussa luokkien täydellisen hävittämisen puolesta“ (kts. XXIV osa, s. 336).

Sellainen on Leninin esittämä teoria proletariaatin diktatuurista.

Yksi Lokakuun vallankumouksen erikoisuuksista on siinä, että tämä vallankumous on proletariaatin diktatuuria koskevan Leninin teorian klassillista toteuttamista.

Eräät toverit arvelevat, että tämä teoria on puhtaasti „venäläinen“ teoria, joka koskee vain Venäjän oloja. Se ei ole totta. Se ei ole ollenkaan totta. Puhuessaan proletariaatin johtamista ei-proletaaristen luokkien työtätekevästä joukoista Lenin ei tarkoita vain venäläisiä talonpoikia, vaan myös niiden Neuvostoliiton reunamaiden työtätekeviä aineksia, jotka vielä joku aika sitten olivat Venäjän siirtomaita. Lenin teroitti väsymättömästi mieliin, että ilman liittoa näiden muihin kansallisuuksiin kuuluvien joukkojen kanssa ei Venäjän proletariaatti voi voittaa. Kirjoituksissaan kansallisuuskysymyksestä ja puheissaan Kommunistisen Internationalen kongresseissa Lenin sanoi moneen kertaan, että maailmanvallankumouksen voitto ei ole mahdollinen ilman edistyneimpien maiden proletariaatin vallankumouksellista liittoa, vallankumouksellista blokkia orjuutettujen siirtomaiden sorrettujen kansojen kanssa. Mutta mitä ovat siirtomaat muuta kuin samoja sorrettuja työtätekevien joukkoja ja ennen kaikkea talonpoikaiston työtätekeviä joukkoja? Kukapa ei tiedä, että kysymys siirtomaiden vapauttamisesta on **asiallisesti** kysymys ei-proletaaristen luokkien työtätekevien joukkojen vapauttamisesta finanssipääoman sorrosta ja riistosta.

Mutta tästä johtuu, että Leninin teoria proletariaatin diktatuurista ei ole pelkkä „venäläinen“ teoria,

vaan sellainen teoria, joka pitää paikkansa kaikkiin maihin nähden. Bolshevismi ei ole pelkkä venäläinen ilmiö. „Bolshevismi“, sanoo Lenin, on „taktiikan esi-kuva kaikille“ (kts. XXIII osa, s. 386).

Sellaiset ovat Lokakuun vallankumouksen ensimmäisen erikoisuuden luonteenomaiset piirteet.

Miten on Trotskin „permanentin vallankumouksen“ teorian laita Lokakuun vallankumouksen tämän erikoisuuden kannalta?

Emme lähde puhumaan laajemmin Trotskin kannasta vuonna 1905, jolloin hän „yksinkertaisesti“ unohti talonpoikaiston vallankumouksellisenä voimana esittäessään tunnuksen „ilman tsaaria, mutta työväen-hallitus“, s.o. tunnuksen vallankumouksesta ilman talonpoikaistoa. Yksinpä Radekinkin, tämän „permanentin vallankumouksen“ diplomaattisen puolustajan, on nyt pakko tunnustaa, että „permanentti vallankumous“ v. 1905 merkitsi „hyppäystä ilmaan“, pois todellisuudesta. Nyt nähtävästi kaikki myöntävät, että tähän „ilmahyppyyn“ ei kannata enempää puuttua.

Emme lähde laajemmin puhumaan myöskään Trotskin kannasta sodan aikana, esimerkiksi vuonna 1915, jolloin hän kirjoituksessaan „Taistelu vallasta“, lähtien siitä, että „me elämme imperialismin aikaa“, ja että imperialismi „ei aseta porvarillista kansakuntaa vanhan järjestelmän vastakohtaksi, vaan proletariaatin porvarillisen kansakunnan vastakohtaksi“, tulee siihen tulokseen, että talonpoikaiston vallankumouksellisen merkityksen täytyy vähetä ja ettei maiden pakkoluovuttamisen tunnuksella enää ole samaa merkitystä kuin sillä oli aikaisemmin.

On tunnettua, että Lenin, eritellessään tätä Trotskin kirjoitusta, syytti häntä silloin „talonpoikaiston merkityksen“ „kieltämisestä“ sanoen, että „Trotski auttaa tosiasiallisesti venäläisiä liberaalisia työväenpoliitikoitsijoita, jotka talonpoikien merkityksen „kieltämisellä“ tarkoittavat **haluttomuutta** nostaa talonpoikia vallankumoukseen!“ (kts. XVIII osa, s. 318).

Siirtykäämme mieluummin Trotskin myöhäisempiin tätä kysymystä koskeviin teoksiin, siltä ajalta oleviin teoksiin, jolloin proletariaatin diktatuuri oli ehtinyt jo lujittua ja Trotskilla oli mahdollisuus tarkistaa käytännössä teoriansa „permanentista vallankumouksesta“ ja korjata virheensä. Ottakaamme tarkasteltavaksemme Trotskin teoksen „Vuosi 1905“ „Alkulause“, joka on kirjoitettu vuonna 1922. Tässä „Alkulauseessa“ Trotski sanoo „permanentista vallankumouksesta“ seuraavaa:

„Juuri tammikuun 9 päivän ja lokakuun lakon välisenä aikana vuonna 1905 muodostuivat kirjoittajalla ne mielipiteet Venäjän vallankumouksellisen kehityksen luonteesta, jotka saivat „permanentin vallankumouksen“ teorian nimen. Tämä outo nimitys ilmaisi sen ajatuksen, että Venäjän vallankumous, jonka edessä on välittömästi porvarilliset päämäärät, ei kuitenkaan voi pysähtyä niihin. Vallankumous ei voi ratkaista lähimpiä porvarillisia tehtäviään muuten kuin asettamalla valtaan proletariaatin. Mutta tämä viimemainittu, otettuaan vallan käsiinsä, ei voi rajoittua vallankumouksen porvarillisiin puitteisiin. Päinvastoin, juuri voittonsa turvaamiseksi täytyy proletaarisen etujoukon jo valtansa ensi aikoina tehdä mitä syvimpiä leikkauksia ei vain feodaaliseen, vaan myöskin porvarilliseen omaisuuteen. Tällöin se joutuu vihamielisiin yhteentörmäyksiin ei vain kaikkien porvariston ryhmien kanssa, jotka olivat kannattaneet sitä sen vallankumouksellisen taistelun ensi aikoina, vaan myöskin talonpoikaiston laajojen joukkojen kanssa, joiden myötävaikutuksella se oli

tullut valtaan. Ristiriitaisuudet työväenhallituksen asemassa takapajuisessa maassa, missä on valtava enemmistö talonpoikaisväestöä, voivat saada ratkaisunsa ainoastaan kansainvälisessä mittakaavassa, proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla**.

Näin sanoo Trotski „permanentista vallankumouksesta“.

Ei tarvitse muuta kuin verrata tätä lainausta ylempänä esitettyihin Leninin teoksista otettuihin proletariaatin diktatuuria koskeviin lainauksiin, jotta ymmärrettäisiin koko se kuilu, joka erottaa Leninin proletariaatin diktatuurin teorian Trotskin „permanentin vallankumouksen“ teoriasta.

Lenin puhuu proletariaatin ja talonpoikaiston työtätekevien kerrosten liitosta proletariaatin diktatuurin perustana. Mutta Trotskilla muodostuu „vihamielisiä yhteentörmäyksiä“ „proletaarisen etujoukon“ ja „talonpoikaiston laajojen joukkojen“ välillä.

Lenin puhuu työtätekevien ja riistettyjen joukkojen johtamisesta proletariaatin taholta. Mutta Trotskilla muodostuu „ristiriitaisuuksia työväenhallituksen asemassa takapajuisessa maassa, missä on valtava enemmistö talonpoikaisväestöä“.

Leninin mukaan vallankumous ammentaa voimansa ennen kaikkea itse Venäjän työläisten ja talonpoikien keskuudesta. Mutta Trotskin mukaan voidaan tarvittavat voimat ammentaa ainoastaan „proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla“.

Mutta miten olla, jos kansainvälisen vallankumouksen täytyykin tulla myöhästyneenä? Onko

* Alleviivaus minun. J. St.

meidän vallankumouksellamme minkäänlaista toivon pilkاهدusta? Trotski ei anna toivon pilkاهدustakaan, sillä „ristiriidat työväenhallituksen asemassa... voivat saada ratkaisunsa **ainoastaan...** proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla“. Tämän suunnitelman mukaan jää meidän vallankumouksellemme ainoastaan yksi tulevaisuudennäköala: elää kituutta omissa ristiriidoissaan ja lahota paikalleen odottaessaan maailmanvallankumousta.

Mitä on proletariaatin diktatuuri Leninin mukaan?

Proletariaatin diktatuuri on valta, joka nojautuu proletariaatin ja talonpoikaiston työtätekevien joukkojen liittoon „pääoman täydellistä kukistamista“ sekä „socialismin lopullista luomista ja lujittamista“ varten.

Mitä on proletariaatin diktatuuri Trotskin mukaan?

Proletariaatin diktatuuri on valta, joka joutuu „vihamielisiin yhteentörmäyksiin“ „talonpoikaiston laajojen joukkojen“ kanssa ja joka etsii „ristiriitaisuuksien“ ratkaisua **ainoastaan** „proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalta“.

Miten tämä „permanentin vallankumouksen teoria“ eroaa tunnetusta menshevismien teoriasta, joka kieltää proletariaatin diktatuurin ajatuksen?

Asiallisesti ei mitenkään.

Epäilyksille ei ole tilaa. „Permanentti vallankumous“ ei ole vain yksinkertaista talonpoikaistsiikkeen vallankumouksellisten mahdollisuuksien aliarvioimista. „Permanentti vallankumous“ on sellaista talonpoikaistsiikkeen aliarvioimista, joka johtaa proletariaatin diktatuuria koskevan Leninin teorian **kieltämiseen**.

Trotskin „permanentti vallankumous“ on menshevismien muunnos.

Näin on asia Lokakuun vallankumouksen ensimmäisen erikoisuuden suhteen.

Mitkä ovat Lokakuun vallankumouksen toisen erikoisuuden luonteenomaiset piirteet?

Tutkiessaan imperialismia, varsinkin sodan aikana, Lenin tuli lakiin kapitalististen maiden taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisesta ja hyppäyksellisestä luonteesta. Tämän lain mukaan ei tuotantolaitosten, trustien, teollisuudenhaarojen ja erillisten maiden kehitys tapahdu yhtäläisesti, ei määrättyssä vuorojärjestyksessä, ei siten, että yksi trusti, yksi teollisuuden ala tai yksi maa kulkisi koko ajan edellä ja muut trustit tai maat jäisivät toinen toisensa jälkeen, — vaan hyppäyksittäin, keskeytyksin toisten maiden kehityksessä ja eteenpäin harppauksin toisten maiden kehityksessä. Tällöin jälkeenjääneiden maiden „täysin laillinen“ pyrkimys säilyttää vanhat asemansa ja eteenpäin harpanneiden maiden yhtä „laillinen“ pyrkimys vallata uusia asemia johtavat siihen, että imperialististen maiden sotilaalliset yhteentörmäykset ovat pakosta välttämättömiä. Näin oli asia esimerkiksi Saksaan nähden, joka puoli vuosisataa sitten oli Ranskaan ja Englantiin verrattuna takapajuinen maa. Samaa on sanottava Japanista Venäjään verrattuna. On kuitenkin tunnettua, että jo XX vuosisadan alussa olivat Saksa ja Japani harpanneet niin pitkälle, että ensinmainittu ehti sivuuttaa Ranskan ja alkoi maailmanmarkkinoilla työntää pois tieltään Englantia, ja Japani puolestaan Venäjää. Näistä ristiriitaisuuksista syntyikin, kuten tunnettua, äskeinen imperialistinen sota.

Tämä laki lähtee siitä, että:

1) „Kapitalismi on kasvanut yleismaailmalliseksi siirtomaaorjuutus- ja finanssikuristusjärjestelmäksi, jonka kourallinen „edistyneimpiä“ maita kohdistaa maapallon väestön suunnatonta enemmistöä vastaan“ (kts. Lenin, „Imperialismin“ ranskankielisen painoksen alkulause, XIX osa, s. 74).

2) „Tämän „saaliin“ jako tapahtuu parin kolmen maailmanmahtavan, kiireestä kantapähän asti aseistetun rosvon (Amerikan, Englannin, Japanin) kesken, jotka vetävät oman saaliinsa jaosta käytävään omaan sotaansa mukaan koko maapallon“ (sama).

3) Ristiriitojen lisääntyminen yleismaailmallisen finanssisortojärjestelmän sisällä ja sotilaallisten yhteentörmäysten kiertämättömyys johtavat siihen, että vallankumous voi helposti haavoittaa imperialismin yleismaailmallista rintamaa ja tämän rintaman murto erillisten maiden kohdalta käy todennäköiseksi.

4) Tämä murto voi kaikkein todennäköisimmin tapahtua niissä kohdin ja niissä maissa, joissa imperialistisen rintaman ketju on heikoin, s.o. missä imperialismi seisoo heikoimmin jaloillaan ja missä vallankumouksen on helpointa päästä vauhtiin.

5) Tämän vuoksi on täysin mahdollinen ja todennäköinen sosialismin voitto yhdessä maassa, vaikkapa tämä maa olisi kapitalistisesti vähemmän kehittynyt, kapitalismin säilyessä toisissa maissa, vaikkapa nämä maat olisivatkin kapitalistisesti enemmän kehittyneet.

Sellaiset ovat parilla sanalla sanottuna Leninin proletaarisen vallankumouksen teorian perusteet.

Mikä on Lokakuun vallankumouksen toinen erikoisuus?

Lokakuun vallankumouksen toinen erikoisuus on se, että tämä vallankumous on malliesimerkki siitä, miten Leninin teoriaa proletaarista vallankumouksesta on toteutettava käytännössä.

Joka ei ole käsittänyt tätä Lokakuun vallankumouksen erikoisuutta, se ei milloinkaan ymmärrä tämän vallankumouksen kansainvälistä luonnetta, sen valtavaa kansainvälistä voimaa eikä sen omalaatuista ulkopoliittikkaa.

„Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus“, sanoo Lenin, „on kapitalismin ehdoton laki. Siitä seuraa, että sosialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tahi jopa yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa. Tämän maan voittanut proletariaatti nousisi, pakkoluovutettuaan kapitalistien omaisuuden ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon, muuta, kapitalistista maailmaa vastaan ja vetäisi puolelleen muiden maiden sorretut luokat, nostaten näissä maissa kapinan kapitalisteja vastaan, esiintyen tarpeen vaatiessa myöskin sotavoimin riistäjäluokkia ja niiden valtioita vastaan.“ Sillä „kansakuntien vapaa yhtyminen sosialismissa ei ole mahdollista ilman sosialististen tasavaltojen enemmän tai vähemmän pitkäaikaista, sitkeää taistelua jällelle jääneitä valtioita vastaan“ (kts. XVIII osa, s. 232—233).

Kaikkien maiden opportunistit väittävät, että proletaarinen vallankumous voi alkaa, jos sen heidän teoriansa mukaan yleensä pitää missään alkaa, — vain teollisesti kehittyneissä maissa, että mitä kehittyneempiä nämä maat ovat teollisessa suhteessa, sitä suuremmat mahdollisuudet on sosialismin voitolle, ja heidän mielestään on täysin mahdotonta ja uskomatonta sosialismin voitto yhdessä maassa, varsinkin kapitalistisesti vähän kehittyneessä maassa. Lenin esitti jo sodan aikana, nojautuen imperialististen valtioiden epätasaisen kehityksen lakiin, opportunisteja vastaan

proletaarisen vallankumouksen teoriansa sosialismin voitosta yhdessä maassa, vaikkapa tämä maa olisikin kapitalistisesti vähän kehittynyt.

Tunnettua on, että Lokakuun vallankumous todisti Leninin proletaarisen vallankumouksen teorian täysin oikeaksi.

Miten on Trotskin „permanentin vallankumouksen“ laita katsottuna sen Leninin teorian kannalta, joka koskee proletaarisen vallankumouksen voittoa yhdessä maassa?

Katsokaamme Trotskin kirjasta „Meidän vallankumouksemme“ (v. 1906).

Trotski kirjoittaa:

„Ilman Euroopan proletariaatin suoranaista valtion tukea ei Venä än työväenluokka voi pysyä vallassa eikä muuttaa väli-aikaista herruuttaan pitkäaikaiseksi sosialistiseksi diktatuuriksi. Sitä ei voida hetkeäkään epäillä“.

Mistä tässä lainauksessa puhutaan? Siitä, että sosialismin voitto yhdessä maassa, tässä tapauksessa Venäjällä, on mahdotonta „ilman Euroopan proletariaatin suoranaista valtion tukea“, s.o. ennen kuin Euroopan proletariaatti ottaa vallan.

Mitä yhteistä on tällä „teorialla“ ja Leninin teoilla sosialismin voiton mahdollisuudesta „yhdessä, erillisessä kapitalistisessa maassa“?

On selvää, että niillä ei ole mitään yhteistä.

Mutta olettakaamme, että tämä Trotskin kirjanen, joka on julkaistu v. 1906, jolloin oli vaikeata määrittellä vallankumouksemme luonnetta, sisältää vahingossa sattuneita virheitä eikä täysin vastaa Trotskin mielipiteitä myöhempanä aikana. Tarkastelkaamme Trotskin toista kirjasta, hänen „Rauhan ohjelmaansa“,

joka tuli julkisuuteen Lokakuun vallankumouksen edellä v. 1917 ja on nyt (v. 1924) julkaistu uudelleen kirjassa „1917“. Tässä kirjasessa Trotski arvostelee Leninin proletaarisen vallankumouksen teoriaa sosialismin voitosta yhdessä maassa ja esittää sitä vastaan Euroopan Yhdysvaltojen tunnuksen. Hän väittää, että sosialismin voitto yhdessä maassa on mahdoton, että sosialismin voitto on mahdollinen joko vain Euroopan muutamien tärkeimpien, Euroopan Yhdysvalloiksi yhtyvien maiden (Englannin, Venäjän, Saksan) voittona tahi on yleensä mahdoton. Hän sanoo suoraan, että „voittoisa vallankumous Venäjällä tahi Englannissa ei ole ajateltavissa ilman vallankumousta Saksassa, ja päinvastoin“.

„Ainoa edes jossain määrin konkreettinen historiallinen näkökohta Yhdysvaltojen tunnusta vastaan“, sanoo Trotski, „esitettiin sveitsiläisessä „Sotsialdemokrat“-lehdessä (bolshevikkien silloinen pää-äänenkannattaja. J. St.) seuraavassa lauseessa: „Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki“. Tästä „Sotsialdemokrat“ teki sen johtopäätöksen, että sosialismin voitto yhdessä maassa on mahdollinen ja ettei siis proletariaatin diktatuurin ehdoksi joka maassa tarvitse katsoa Euroopan Yhdysvaltojen muodostamista. Se, että kapitalistinen kehitys eri maissa on epätasaista, on aivan riidaton seikka. Mutta itse tämä epätasaisuus on sangen epätasaista. Englannin, Itävallan, Saksan tai Ranskan kapitalistinen taso ei ole yhtäläinen. Mutta Afrikkaan ja Aasiaan verrattuina kaikki nämä maat muodostavat kapitalistisen „Euroopan“, jossa yhteiskunnallisen vallankumouksen edellytykset ovat kypsyneet. Se, että ainoakaan maa ei saa taistelussaan „odottaa“ toisia, on alkeellinen ajatus, jonka toistaminen on hyödyllistä ja välttämätöntä, jotta rinnakkaisen kansainvälisen toiminnan aatetta ei vaihdettaisi odottavan kansainvälisen toimettomuuden aatteeseen. Muita odottamatta me aloitamme taistelun ja jatkamme sitä kansallisella maaperällä täysin varmoina siitä, että meidän aloitteemme antaa syyksen taistelulle muissa maissa; mutta ellei

tätä tapahtuisi, on toivotonta luulla — sitä todistaa niin historian kokemus kuin teoreettiset näkökohdatkin, — että esimerkiksi vallankumouksellinen Venäjä voisi pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan tai sosialistinen Saksa voisi pysyä eristettynä kapitalistisessa maailmassa“.

Kuten huomaatte, on edessämme sama teoria sosialismin samanaikaisesta voitosta Euroopan tärkeimmissä maissa, joka, kuten tavallista, ei jätä tilaa Leninin vallankumousteorialle sosialismin voitosta yhdessä maassa.

Sanomattakin on selvää, että sosialismin täyttä voittoa varten, täyden varmuuden saamiseksi siitä, että vanhaa järjestelmää ei voida palauttaa, tarvitaan useampien maiden proletaarien yhteisiä ponnistuksia. Sanomattakin on selvää, että ilman Euroopan proletariaatin vallankumouksellemme antamaa tukea Venäjän proletariaatti ei olisi voinut kestää yleistä rynnistystä sitä vastaan, samoin kuin ei vallankumouksellinen liike Länessä ilman Venäjän vallankumouksen sille antamaa tukea olisi voinut kehittyä niin nopeasti kuin se alkoi kehittyä proletariaatin diktatuurin pysyttämisen jälkeen Venäjällä. Sanomattakin on selvää, että me tarvitsemme tukea. Mutta mitä on meidän vallankumouksemme tukeminen Länsi-Euroopan proletariaatin taholta? Euroopan työläisten myötätunto vallankumoustamme kohtaan, heidän tahtonsa tehdä tyhjiksi imperialistien interventiosuunnitelmat, — onko kaikki tämä tukea, tehokasta apua? On ehdottomasti. Ilman sellaista tukea, ilman sellaista apua ei vain Euroopan työläisten, vaan myöskin siirtomaiden ja riippuvaisten maiden taholta kävisi proletariaatin diktatuurin tila Venäjällä tukalaksi. Onko tähän saakka

tämä myötätunto, tämä apu, yhdistettynä Punaisen Armeijamme apuun sekä Venäjän työläisten ja talonpoikien valmiuteen puolustaa miehuullisesti sosialistista isänmaataan,—onko kaikki tämä ollut riittävää voidaksemme torjua imperialistien rynnäköt ja hankkia itsellemme perusteelliseen rakennustyöhön tarvittavan tilanteen? On, se on ollut riittävää. Kasvaako tämä myötätunto vaiko vähenee? Kasvaa ehdottomasti. Onko meillä siis suotuisat edellytykset ei vain viedäksemme eteenpäin sosialistisen talouden järjestämistä, vaan myöskin auttaaksemme vuorostamme Länsi-Euroopan työläisiä ja sorrettuja Idän kansoja? On. Sitä todistaa kaunopuheisesti proletariaatin diktatuurin seitsenvuotinen historia Venäjällä. Voidaanko kieltää, että meillä on jo alkanut valtava työnousu? Ei, sitä ei voida kieltää.

Mikä merkitys voi kaiken tämän jälkeen olla Trotskin lausunnolla, että vallankumouksellinen Venäjä ei voisi pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan?

Sillä voi olla vain yksi merkitys: ensiksi, Trotski ei tunne meidän vallankumouksemme sisäistä voimaa; toiseksi, Trotski ei käsitä sen moraalisen tuen arvaamatonta merkitystä, mitä meidän vallankumouksellemme antavat Lännen työläiset ja Idän talonpojat; kolmanneksi, Trotskilta jää huomaamatta se sisällinen voimattomuus, joka nykyään jäytää imperialismia.

Innostuessaan arvostelemaan Leninin proletaarisen vallankumouksen teoriaa Trotski on epähuomiossa lyönyt itsensä perinpohjin kirjasessaan „Rauhan ohjelma“, joka ilmestyi v. 1917 ja julkaistiin uudelleen v. 1924.

Mutta ehkäpä Trotskin tämäkin kirjanen on vanhentunut, lakannut jostain syystä vastaamasta hänen

nykyisiä mielipiteitään? Katsokaamme hänen viimeisimpiä teoksiaan, jotka on kirjoitettu proletaarisen vallankumouksen voiton jälkeen yhdessä maassa, Venäjällä. Ottakaamme esimerkiksi Trotskin v. 1922 kirjoittama „Jälkilause“ „Rauhan ohjelma“-kirjasen uuteen painokseen. Tässä „Jälkilauseessa“ hän kirjoittaa:

„Eräistä lukijoista ehkä näyttänee, että Neuvostotasavaltamme lähes viisivuotinen kokemus on kumonnut sen „Rauhan ohjelmassa“ useaan kertaan toistuvan väitteen, että proletaarinen vallankumous ei voi tulla voitollisesti loppuunsaoritetuksi kansallisissa puitteissa. Mutta tällainen johtopäätös olisi perusteeton. Se tosiasia, että työläisten valtio on pysynyt pystyssä koko maailmaa vastaan yhdessä, vieläpä takapajuisessa maassa, on todistuksena proletariaatin valtavasta voimasta, joka muissa, edistyneemmissä, sivistyneemmissä maissa kykenee saamaan aikaan todella ihmeitä. Mutta vaikka olemmekin saaneet pidetyksi puolellemme poliittisessa ja sotilaallisessa suhteessa valtiona, me emme ole päässeet sosialistisen yhteiskunnan luomiseen, emme lähellekään sitä... Niin kauan kuin muissa Euroopan valtioissa on vallassa porvaristo, on meidän taistelussa taloudellista eristämistä vastaan pakko pyrkiä sopimuksiin kapitalistisen maailman kanssa; samalla voidaan varmuudella sanoa, että nämä sopimukset voivat parhaassa tapauksessa auttaa meitä parantamaan joitakin taloudellisia haavoja, ottamaan jonkinlaisen askeleen eteenpäin, mutta että sosialistisen talouden todellinen nousu Venäjällä käy mahdolliseksi vasta proletariaatin voiton jälkeen * tärkeimmissä Euroopan maissa“.

Näin puhuu Trotski, tehden ilmeisesti syntiä todellisuutta vastaan ja pyrkien itsepintaisesti pelastamaan „permanentin vallankumouksen“ lopulliselta haaksirikolta.

Siis yritettäköönpä miten päin tahansa, me „emme ole päässeet“ sosialistisen yhteiskunnan luo-

* Alleviivaus minun. J. St.

miseen, „emme lähellekään sitä“. Siis jollakin on ollut toiveita „sopimuksista kapitalistisen maailman kanssa“, mutta näistäkään sopimuksista ei tule mitään, sillä yritettäköönpä miten päin tahansa, „sosialistisen talouden todellista nousua“ ei tule, ennenkuin proletariaatti pääsee voitolle „tärkeimmissä Euroopan maissa“.

Ja kun voittoa ei Lännessä vielä ole saatu, jää Venäjän vallankumoukselle „vaihtoehto“: joko lahota paikoilleen tahi rappeutua porvarilliseksi valtioksi.

Ilmankos Trotski on jo kahden vuoden ajan puhunut puolueemme „rappeutumisesta“.

Ilmankos Trotski viime vuonna ennusti maamme „tuhoa“.

Miten tämä omituinen „teoria“ on sovitettavissa yhteen Leninin teorian kanssa „socialismin voitosta yhdessä maassa“?

Miten on tämä omituinen „perspektiivi“ sovitettavissa yhteen sen Leninin esittämän näköalan kanssa, että uusi talouspolitiikka antaa meille mahdollisuuden „sosialistisen talouden perustan rakentamiseen“?

Miten tämä „permanentti“ toivottomuus on sovitettavissa yhteen esimerkiksi seuraavien Leninin sanojen kanssa:

„Socialismi ei ole nyt enää kaukaisen tulevaisuuden eikä minikään abstraktisen näyn tai pyhäinkuvan kysymys. Pyhäinkuvista on meillä edelleenkin entinen sangen huono käsitys. Olemme tuoneet socialismin jokapäiväiseen elämään ja tässä meidän pitää päästä selvyYTEEN. Se on meidän päiviemme, meidän aikakautemme tehtävä. Sallikaa minun lopuksi lausua se vakaumus, että niin vaikea kuin tämä tehtävä onkin, niin uusi kuin se onkin meidän

entiseen tehtäväämme verrattuna ja niin paljon vaikeuksia kuin se meille aiheuttaakin,— niin me kaikki yhdessä, ei huomenna, vaan muutamien vuosien kuluessa, me kaikki yhdessä [ratkaisemme tämän tehtävän hinnalla millä hyvänsä, niin että uuden talouspolitiikan (nepin) Venäjältä tulee sosialistinen Venäjä“ (kts. XXVII osa, s. 366).

Miten on tuo „permanentti“ lohduuttomuus sovitettavissa yhteen esimerkiksi seuraavien Leninin sanojen kanssa:

„Itse asiassa, valtion valta kaikkien suurten tuotantovälineiden yli, valtiovalta proletariaatin käsissä, tämän proletariaatin liitto monien miljoonain pienten ja pienimpien talonpoikien kanssa, tämän proletariaatin johdon turvaaminen talonpoikaistoon nähden j.n.e. — eikö siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, pelkästä osuustoiminnasta, jota me ennen kohtelimme yli-olkaisesti kuten kaupusteluhommaa ainakin ja jota meillä on määrättyssä suhteessa oikeus kohdella nyt, uuden talouspolitiikan aikana, samalla tavalla, eikö siinä ole kaikki, mikä on välttämätöntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten? Se ei vielä ole sosialistisen yhteiskunnan rakentamista, mutta siinä on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää tätä rakentamista varten“ (kts. XXVII osa, s. 392).

Selvää on, että tässä ei ole eikä voi olla minkäänlaista yhteensovittamista. Trotskin „permanentti vallankumous“ on Leninin proletaarisen vallankumouksen teorian kieltämistä ja päinvastoin — Leninin teoria proletaarisesta vallankumouksesta on „permanentin vallankumouksen“ teorian kieltämistä.

Uskon puuttuminen vallankumouksemme voimiin ja kykyihin, uskon puuttuminen Venäjän proletariaatin voimiin ja kykyihin,— sellainen on „permanentin vallankumouksen“ teorian pohja.

Tähän saakka on tavallisesti huomioitu „permanentin vallankumouksen“ teorian yksi puoli, — uskon

puuttuminen talonpoikaisliikkeen vallankumouksellisiin mahdollisuuksiin. Oikeuden ja kohtuuden vuoksi täytyy tähän puoleen nyt lisätä vielä toinen puoli — uskon puuttuminen Venäjän proletariaatin voimiin ja kykyihin.

Miten Trotskin teoria eroaa siitä menshevismin tavallisesta teoriasta, että sosialismin voitto yhdessä maassa ja varsinkin takapajuisessa maassa on mahdoton, ellei proletaarinen vallankumous ensin voita „Länsi-Euroopan tärkeimmissä maissa“?

Asiallisesti ei mitenkään.

Epäilyksille ei ole sijaa. Trotskin „permanentin vallankumouksen“ teoria on menshevismin muunnos.

Viime aikoina on sanomalehdistöömme ilmaantunut mätää diplomaatteja, jotka ovat koettaneet vetää esille „permanentin vallankumouksen“ teoriaa jonain leninismin kanssa yhteensoveltavana. Tietysti, sanovat he, tämä teoria osoittautui kelpaamattomaksi v. 1905. Mutta Trotskin virhe on siinä, että hän riensi silloin liian kauas edelle yrittäessään sovelluttaa vuoden 1905 tilanteeseen sellaista, jota silloin ei voitu sovelluttaa. Mutta myöhemmin, sanovat he, esimerkiksi lokakuussa vuonna 1917, jolloin vallankumouksen edellytykset olivat ehtineet täysin kypsyä, oli Trotskin teoria muka täysin paikallaan. Ei ole vaikeata arvata, että näiden diplomaattien päämies on Radek. Kuultakoon vain:

„Sota kaivoi kuilun talonpoikaiston, joka pyrki maiden valtaamiseen ja rauhaan, sekä pikkuporvarillisten puolueiden välille; sota saattoi talonpoikaiston työväenluokan ja sen etujoukon, bolševikkien puolueen johdettavaksi. Kävi mahdolliseksi ei työväenluokan ja talonpoikaiston diktatuuri, vaan talonpoikaistoon nojautuvan työväenluokan diktatuuri. Se, mitä Rosa Luxemburg ja Trotski

v. 1905 esittivät Leniniä vastaan (s.o. „permanentti vallankumous“. J. St.), osoittautui itse asiassa historiallisen kehityksen toiseksi vaiheeksi“.

Tässä on jokainen sana vääristelyä.

Ei ole totta, että sodan aikana „kävi mahdolliseksi ei työväenluokan ja talonpoikaiston diktatuuri, vaan talonpoikaistoon nojautuvan työväenluokan diktatuuri“. Itse asiassa oli vuoden 1917 helmikuun vallankumous proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin toteuttamista omalaatuisesti yhteen punoutuneena porvariston diktatuurin kanssa.

Ei ole totta, että „permanentin vallankumouksen“ teorian, josta Radek häpeillen vaikenee, esittivät Rosa Luxemburg ja Trotski v. 1905. Todellisuudessa tämän teorian esittivät Parvus ja Trotski. Nyt kymmenen kuukauden kuluttua Radek oikaisee virheensä katsoen tarpeelliseksi soimata Parvusta „permanentista vallankumouksesta“. Mutta kohtuuden vuoksi olisi Radekin pitänyt soimata myöskin Parvuksen kumppania — Trotskia.

Ei ole totta, että „permanentti vallankumous“, jonka vuoden 1905 vallankumous heitti menemään, osoittautui oikeaksi „historiallisen kehityksen toisessa vaiheessa“, s.o. Lokakuun vallankumouksessa. Lokakuun vallankumouksen koko kulku, sen koko kehitys on osoittanut ja todistanut „permanentin vallankumouksen“ teorian täysin kestävämmäksi, täysin yhteensoveltumattomaksi leninismin perusteiden kanssa.

Äitelillä puheilla ja mädällä diplomatialla ei voida peittää sitä ammottavaa kuilua, joka on „permanentin vallankumouksen“ teorian ja leninismin välillä.

III

**BOLSHEVIKKIEN TAKTIIKAN
ERÄISTÄ ERIKOISUUKSISTA
LOKAKUUN VALMISTELUKAUDELLA**

Jotta voitaisiin ymmärtää bolshevikkien taktiikkaa Lokakuun valmistelukaudella, täytyy tehdä itselleen selväksi ainakin muutamia tämän taktiikan varsin tärkeitä erikoisuuksia. Se on sitäkin välttämättömämpää kun bolshevikkien taktiikkaa käsittelevissä lukuisissa kirjasissa useasti sivuutetaan juuri nämä erikoisuudet.

Mitä nämä erikoisuudet ovat?

Ensimmäinen erikoisuus. Kun kuuntelee Trotskia, niin voi tulla siihen käsitykseen, että Lokakuun valmistelun historiassa on vain kaksi kautta, tiedustelukausi ja kapinakausi, ja mitä siihen lisätään, se on pahasta. Mitä oli vuoden 1917 huhtikuun mielenosoitus? „Huhtikuun mielenosoitus, joka meni „enemmän vasemmalle“ kuin olisi pitänyt, oli tiedusteluhyökkäys joukkojen mielialan sekä joukkojen ja Neuvostojen enemmistön välisen suhteen koettelu varten“. Ja mitä on vuoden 1917 heinäkuun mielenosoitus? Trotskin mielestä „oli tälläkin kerralla asiallisesti kysymys uudesta, laajemmasta tiedustelusta liikkeen uudessa, korkeammassa vaiheessa“. Sanomattakin on selvää, että vuoden 1917 kesäkuun mielenosoitusta, joka oli järjestetty puolueemme vaatimuksesta, olisi Trotskin käsityksen mukaan pitänyt sitä suuremmalla syyllä nimittää „tiedusteluksi“.

Tämän mukaan oli bolshevikeilla jo maaliskuussa v. 1917 työläisistä ja talonpojista muodostunut valmis

poliittinen armeija, ja kun he eivät panneet sitä liikkeelle kapinaa varten huhtikuussa, kesäkuussa eikä heinäkuussa, vaan harjoittivat pelkkää „tiedustelua“, niin se johtui siitä syystä ja vain siitä syystä, että „tiedustelun tulokset“ eivät silloin antaneet suotuisaa „kuvaa“.

Kannattanee tuskin mainita, että tämä yksinkertaistettu käsitys puolueemme poliittisesta taktiikasta ei ole muuta kuin tavallisen sotataktiikan sekoittamista bolshevikkien vallankumoustaktiikkaan.

Itse asiassa olivat kaikki nämä mielenosoitukset ennen kaikkea joukkojen vaistovaraisen painostuksen tulosta, tulosta esillepyrkivästä joukkojen suuttumuksesta sotaa vastaan.

Itse asiassa oli puolueen tehtävänä silloin muodon ja johdon antaminen vaistovaraisesti syntyneille joukkojen esiintymisille bolshevikkien vallankumouksellisten tunnusten suuntaan.

Itse asiassa ei bolshevikeilla maaliskuussa vuonna 1917 ollut eikä voinut olla valmista poliittista armeijaa. Bolshevikit olivat vasta luomassa tällaista armeijaa (ja saivat sen vihdoinkin luoduksi vuoden 1917 lokakuuhun mennessä) luokkien taistelun ja yhteentörmäysten aikana huhtikuusta lokakuuhun vuonna 1917; he loivat sitä sekä huhtikuun, kesä- ja heinäkuun mielenosoitusten että piiri- ja kaupunkiduumien vaalien, Kornilovin kapinaa vastaan käydyn taistelun ja Neuvostojen valtaamisen avulla. Poliittinen armeija ei ole samaa kuin sotilaallinen armeija. Sotilasjohto ryhtyy sotaan omaten jo valmiin armeijan, mutta puolueen täytyy luoda armeijansa itse taistelun kulussa, luokkien yhteentörmäysten aikana, sitä mukaa kuin

joukot itse oman kokemuksensa perusteella vakuutautuvat siitä, että puolueen tunnukset ovat oikeat, että sen politiikka on oikea.

Jokainen tällainen mielenosoitus antoi tietysti samalla jonkinlaista valaistusta näkymättömiin voima-suhteisiin, se oli jossain määrin tiedustelua, mutta tiedustelu ei ollut tässä mielenosoituksen syy, vaan sen luonnollinen tulos.

Eritellessään ennen Lokakuun kapinaa sattuneita tapahtumia ja verratessaan niitä huhti—heinäkuun tapahtumiin, Lenin sanoo:

„Asia ei nimenomaan ole niin kuin huhtikuun 20—21 päivien, kesäkuun 9 päivän ja heinäkuun 3 päivän edellä, sillä silloin meillä oli vaistovarainen kiihtymys, johon me puolueena joko emme saaneet oretta (huhtikuun 20 päivänä) tai jota me hillitsimme ja jolle me annoimme rauhallisen mielenosoituksen muodon (kesäkuun 9 päivänä ja heinäkuun 3 päivänä). Sillä me tiesimme silloin hyvin, että Neuvostot eivät vielä olleet meidän, että talonpojat vielä uskovat lieberdanien ja tshernovien tiehen eikä bolshevikkien tiehen (kapinaan), että meidän takanamme ei siis voi olla väestön enemmistöä ja että kapina on siis eunenaikainen“ (kts. XXI osa, s. 345).

On selvää, että pelkällä „tiedustelulla“ ei pitkälle päästä.

Kysymys ei ilmeisesti ole „tiedustelusta“, vaan siitä, että:

1) koko Lokakuun valmistelukaudella puolue nojautui taistelussaan järkähtämättä vallankumouksellisen joukkoliikkeen vaistovaraiseen nousuun;

2) nojautuessaan vaistovaraiseen nousuun puolue säilytti käsissään liikkeen jakamattoman johdon;

3) sellainen liikkeen johto teki puolueelle helpommaksi poliittisen joukko-armeijan muodostamisen Lokakuun kapinaa varten;

4) sellainen politiikka ei voinut olla johtamatta siihen, että Lokakuun koko valmistelu tapahtui **yhden** puolueen, bolshevikkien puolueen johdolla;

5) sellainen Lokakuun valmistelu johti puolestaan siihen, että Lokakuun kapinan tuloksena valta joutui **yhden** puolueen, bolshevikkien puolueen käsiin.

Siis **yhden** puolueen, kommunistipuolueen, jakamaton johto Lokakuun valmistelun perusseikkana, — se on Lokakuun vallankumouksen luonteenomainen piirre, se on bolshevikkien taktiikan ensimmäinen erikoisuus Lokakuun valmistelukaudella.

Tuskin tarvitsee todistella, että ilman tätä erikoisuutta bolshevikkien taktiikassa proletariaatin diktaatturin voitto imperialismin vallitessa ei olisi ollut mahdollinen.

Tässä suhteessa Lokakuun vallankumous eroaa edukseen vuoden 1871 vallankumouksesta Ranskassa, missä vallankumouksen johdon jakoivat keskenään kaksi puoluetta, joista kumpaakaan ei voida sanoa kommunistiseksi puolueeksi.

Toinen erikoisuus. Lokakuun valmistelu tapahtui siis yhden puolueen, bolshevikkipuolueen johdolla. Mutta miten puolue suoritti tämän johtamisen, mihin suuntaan se kulki? Tämä johtaminen tapahtui **luokkasovintopuolueiden** eristämisen suuntaan, koska ne olivat vaarallisimmat ryhmittymät vallankumouksen ratkaisevien tapahtumien aikana, se tapahtui eserrien ja menshevikkien eristämisen suuntaan.

Mikä on leninismin strateginen perussääntö?

Se on sen tunnustamista, että:

1) vallankumouksen vihollisten kaikkein vaarallisin yhteiskunnallinen tuki lähenevän vallankumouksellisen ratkaisun kaudella ovat **luokkasovintopuolueet**;

2) vihollisen (tsarismien tai porvariston) kukistaminen on mahdotonta ilman näiden puolueiden eristämistä;

3) terävimmät nuolet vallankumouksen valmistelukaudella on senvuoksi suunnattava näiden puolueiden eristämiseksi, laajojen työtätekevien joukkojen irrottamiseksi niistä.

Tsarismia vastaan käydyin taistelun kaudella, porvarillis-demokraattisen vallankumouksen valmistelukaudella (1905—1916) oli tsaarinvallan vaarallisin yhteiskunnallinen tuki liberaalis-monarkistinen puolue, kadettipuolue. Miksi? Siksi, että se oli luokkasovinnon puolue, se oli puolue, joka pyrki sovintoon tsaarinvallan ja kansan enemmistön, s.o. koko talonpoikaiston, välillä. Luonnollista on, että puolueemme suuntasi silloin pääiskut kadetteja vastaan, sillä ilman kadettien eristämistä ei voitu toivoa talonpoikaiston **irtaantumista** tsarismista ja ilman tätä irtaantumista ei voitu toivoa vallankumouksen voittoa. Monet eivät tällöin käsittäneet tätä bolshevistisen strategian erikoisuutta ja syyttivät bolshevikkeja liiallisesta „kadettien kalvamisesta“ väittäen, että taistelu kadetteja vastaan jättää bolshevikeilla „varjoon“ taistelun päävihollista, tsarismia, vastaan. Mutta nämä syytökset, joilta puuttui pohja, paljastivat suoranaisen ymmärtämättömyyden bolshevistiseen strategiaan nähden, joka vaatii luokkasovintopuolueiden eristämistä sitä varten, että voitto päävihollisesta saataisiin helpommin ja nopeammin.

Tuskin tarvitsee todistella sitä, että ilman tällaista strategiaa proletariaatin hegemonia porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa olisi mahdoton.

Lokakuun valmistelukaudella siirtyi taistelevien voimien painopiste uudelle tasolle. Tsaaria ei enää ollut. Kadetti puolue muuttui luokkasovinnon puolueesta hallitsevaksi voimaksi, imperialismin vallassa-olevaksi voimaksi. Taistelua ei enää käyty tsarismiin ja kansan, vaan porvariston ja proletariaatin välillä. Tällä kaudella olivat imperialismin vaarallisimpana yhteiskunnallisena tukena pikkuporvarilliset demokraattiset puolueet, eserrien ja menshevikkien puolueet. Miksi? Siksi, että nämä puolueet olivat silloin luokkasovintopuolueita, sellaisia puolueita, jotka pyrkivät **sovintoon** imperialismin ja työtätekevien joukkojen välillä. Luonnollisesti suuntautuivat bolshevikkien pääiskut silloin näihin puolueisiin, sillä ilman näiden puolueiden eristämistä ei voitu odottaa työtätekevien joukkojen irtaantumista imperialismista ja ilman tätä irtaantumista ei voitu odottaa neuvostovallankumouksen voittoa. Monet eivät silloin käsittäneet tätä bolshevistisen taktiikan erikoisuutta ja syyttivät bolshevikkeja „liiallisesta vihasta“ eserriä ja menshevikkejä kohtaan sekä peruspäämäärän „unohtamisesta“. Mutta koko Lokakuun valmistelukausi on paljonpuhuvana todistuksena siitä, että vain tällaisella taktiikalla bolshevikit saattoivat taata Lokakuun vallankumouksen voiton.

Tämän kauden luonteenomainen piirre on talonpoikaiston työtätekevien joukkojen jatkuva vallankumouksellistuminen, niiden vapautuminen harhaluulostaan eserrien ja menshevikkien suhteen, niiden loitto-

neminen näistä puolueista, niiden kääntyminen suoranaiseen liittymiseen proletariaatin ympärille, ainoan loppuun saakka vallankumouksellisen voiman ympärille, joka kykeni johtamaan maan rauhaan. Tämän kauden historia on yhtäältä eserrien ja menshevikkien ja toisaalta bolshevikkien käymän taistelun historiaa talonpoikaiston työtätekevistä joukoista, näiden joukkojen voittamisesta puolelleen. Tämän taistelun kohtalon ratkaisi kokoomushallituksen kausi, Kerenskin kausi, eserrien ja menshevikkien kieltäytyminen tilanherrojen maiden pakkoluovutuksesta, eserrien ja menshevikkien taistelu sodan jatkamisen puolesta, kesäkuun hyökkäys rintamalla, kuolemanrangaistuksen käytäntöönottaminen sotilaihin nähden ja Kornilovin kapina. Ja ne ratkaisivat tämän taistelun kohtalon yksinomaan bolshevistisen strategian hyväksi. Sillä ilman eserrien ja menshevikkien eristämistä ei olisi ollut mahdollista kukistaa imperialistien hallitusta, ja ilman tämän hallituksen kukistamista ei olisi voitu päästä irti sodasta. Eserrien ja menshevikkien eristämistä tarkoittava politiikka osoittautui ainoaksi oikeaksi politiikaksi.

Siis menshevikkien ja eserrien puolueiden eristäminen peruslinjana Lokakuun valmistelun johtamisessa — sellainen on bolshevikkien taktiikan toinen erikoisuus.

Tuskin tarvitsee todistella, että ilman tätä bolshevikkien taktiikan erikoisuutta olisi työväenluokan ja talonpoikaiston työtätekevien joukkojen liitto jäänyt riippumaan ilmaan.

Kuvaavaa on, että tästä bolshevistisen taktiikan erikoisuudesta ei Trotski „Lokakuun opetuksissaan“ puhu mitään tahi ei juuri mitään.

Kolmas erikoisuus. Lokakuun valmistelun johto puolueen taholta tapahtui siis eserrien ja menshevikkien puolueiden eristämisen linjaa, laajojen työläis- ja talonpoikaisjoukkojen niistä irrottamisen linjaa. Mutta miten puolue toteutti konkreettisesti tätä eristämistä, missä muodossa, millä tunnuksella? Sitä toteutettiin joukkojen vallankumouksellisen liikkeen muodossa Neuvostojen vallan puolesta, tunnuksella „Kaikki valta Neuvostoille!“, taistelemalla Neuvostojen muuttamiseksi joukkojen mobilisoimisen elimistä kapinaelimiksi, vallan elimiksi, uuden proletaarisen valtion koneistoksi.

Miksi bolshevikit tarttuivat juuri Neuvostoihin sinä tärkeimpänä järjestöllisenä vipuna, joka kykeni helpottamaan menshevikkien ja eserrien eristämistä, viemään eteenpäin proletaarisen vallankumouksen asiaa ja johtamaan työtätekevien miljoonajoukot proletariaatin diktatuurin voittoon?

Mitä ovat Neuvostot?

„Neuvostot“, sanoi Lenin jo vuoden 1917 syyskuussa, „ovat uusi valtiokoneisto, jonka avulla ensinnäkin saadaan aikaan työläisten ja talonpoikien aseellinen voima, ja tämä voima ei ole erossa kansasta, kuten vanhan vakinaisen armeijan voima, vaan mitä kiinteimmällä tavalla siihen sidottu: sotilaallisessa suhteessa on tämä voima verrattomasti vahvempi entisiä; vallankumouksellisessa suhteessa sitä ei voida korvata millään muulla. Toiseksi, tämä koneisto tarjoaa yhteyden joukkoihin, kansan enemmistöön, niin kiinteän, katkeamattoman, helposti valvottavan ja uudistettavan, ettei mistään sellaisesta voinut olla puhuttakaan entisen valtiokoneiston aikana. Kolmanneksi, tämä koneisto, koska se valitaan ja voidaan korvata toisella kansan tahdon mukaan ilman byrokraattisia muodollisuuksia, on paljoo demokraattisempi kuin entiset koneistot. Neljänneksi, se tarjoaa lujan yhteyden mitä erilaisimpiin ammatteihin, helpottaen siten mitä erilaisimpia ja hyvin

syvälleikäviä uudistuksia ilman byrokratiaa. Viidenneksi, se antaa muodon etujoukon järjestämiselle, s.o. sorrettujen luokkien, työläisten ja talonpoikien kaikkein tietoisimman, kaikkein tarmokkaimman, edistyneimmän osan järjestämiselle, ollen siten koneisto, jonka avulla sorrettujen luokkien etujoukko voi kohottaa, kasvat-
taa, opettaa ja johtaa näiden luokkien koko suunnattoman suurta joukkoa, joka on tähän saakka ollut kokonaan poliittisen elämän ulkopuolella, historian ulkopuolella. Kuudenneksi, se antaa mahdollisuuden yhdistää parlamentarismin hyvät puolet välittömän ja suoranaisen demokratian hyviin puoliin, s.o. yhdistää kansan valitsevien edustajien persoonassa sekä lainsäätämistehtävän että lakien täytäntöönpanon. Porvarilliseen parlamentarismin verrattuna se on sellainen askel eteenpäin demokratian kehityksessä, että sillä on maailmanhistoriallinen merkitys...

Ellei vallankumouksellisten luokkien luova voima olisi luonut Neuvostoja, olisi proletaarinen vallankumous Venäjällä ollut toivotonta, sillä vanhalla koneistolla ei proletariaatti epäilemättä olisi voinut pitää valtaa käsissään ja uutta koneistoa ei heti voida luoda" (kts. XXI osa, s. 258—259).

Juuri tämän takia bolshevikit tarttuivat Neuvostoihin sinä järjestöllisenä perusrenkaana, joka kykeni helpottamaan Lokakuun vallankumouksen järjestämistä ja proletaarisen valtion uuden, voimakkaan koneiston luomista.

Tunnus „Kaikki valta Neuvostoille!“ koki sisäisen kehityksensä kannalta kaksi vaihetta: ensimmäisen (bolshevikkien heinäkuun tappioon asti, kaksoisval-
lan aikana) ja toisen (Kornilovin kapinan kukistamisen jälkeen).

Ensimmäisessä vaiheessa tämä tunnus merkitsi menshevikkien ja eserrien kadettien kanssa solmiman liiton rikkomista, neuvostohallituksen muodostamista menshevikeistä ja eserristä (sillä Neuvostot olivat silloin eserräläis-menshevistisiä), vapaata agitatio-oikeutta oppositiolle (s.o. bolshevikeille) ja puolueiden

vapaata taistelua Neuvostojen sisällä luottaen siihen, että tällaisen taistelun avulla bolshevikkien onnistuu vallata Neuvostot ja muuttaa neuvostohallituksen kokoonpano vallankumouksen rauhallisen kehityksen tietä. Tämä suunnitelma ei tietenkään merkinnyt proletariaatin diktatuuria. Mutta se helpotti epäilemättä sellaisten olosuhteiden valmistelemista, jotka ovat välttämättömät diktatuurin turvaamiseksi, sillä se, asettaen valtaan menshevikit ja eserrät ja pakottaen heidät käytännössä toteuttamaan vallankumouksen-vastaista ohjelmaansa, joudutti näiden puolueiden todellisen luonteen paljastamista, joudutti niiden eristämistä, niiden irrottamista joukoista. Mutta bolshevikkien tappio heinäkuussa keskeytti tämän kehityksen kallistaen vaa'an kenraalien ja kadettien vastavallankumouksen puolelle sekä työntäen eserrät ja menshevikit viimemainitun syliin. Tämä seikka pakotti puolueen poistamaan väliaikaisesti tunnuksen „Kaikki valta Neuvostoille!“ esittääkseen sen uudelleen vallankumouksen uuden nousun oloissa.

Kornilovin kapinan kukistaminen aloitti uuden vaiheen. Tunnus „Kaikki valta Neuvostoille!“ tuli jälleen päiväjärjestykseen. Mutta nyt ei tämä tunnus merkinnyt enää samaa kuin ensimmäisessä vaiheessa. Sen sisältö muuttui perinpohjin. Nyt tämä tunnus merkitsi täyttä irtaantumista imperialismista ja vallan siirtymistä bolshevikeille, sillä Neuvostojen enemmistö oli jo bolshevistinen. Nyt tämä tunnus merkitsi vallankumouksen suoranaista lähestymistä proletariaatin diktatuuriin kapinan kautta. Enemmänkin, nyt tämä tunnus merkitsi proletariaatin diktatuurin järjestämistä ja valtiollista muodostamista.

Neuvostojen muuttamiseen valtiovallan elimiksi tähtäävän taktiikan arvaamaton merkitys oli siinä, että se irroitti työtätekevien miljoonajoukot imperia- lismista, paljasti menshevikkien ja eserrien puolueet imperialismiin välikappaleiksi ja johti nämä joukot niin sanoaksemme suorinta tietä proletariaatin dikta- tuuriin.

Siis Neuvostojen muuttamiseen valtiovallan eli- miksi tähtäävä politiikka, joka oli tärkein ehto luok- kasovintopuolueiden eristämislle ja proletariaatin diktatuurin voittoon viemiselle, — sellainen oli kolmas erikoisuus bolshevikkien taktiikassa Lokakuun val- mistelukaudella.

Neljäs erikoisuus. Kuva jäisi epätäydelliseksi, elleimme käsittelisi kysymystä siitä, miten ja miksi bolshevikkien onnistui muuttaa puoluetunnuksensa niiden miljoonajoukkojen tunnuksiksi, jotka veivät vallankumousta eteenpäin, miten ja miksi heidän onnistui saada ei vain etujoukko, ei vain työväenluo- kan enemmistö, vaan myöskin kansan enemmistö vakuuttumaan siitä, että heidän politiikkansa on oikea.

Asia on niin, että vallankumouksen viemiseksi voittoon, jos tämä vallankumous on todella kansan- vallankumous, joka käsittää miljoonajoukot, ei riitä vain se, että puolueen tunnukset ovat oikeat. Vallan- kumouksen voittoa varten tarvitaan vielä yksi vält- tämätön ehto, nimittäin se, että itse joukot vakuuttui- sivat omasta kokemuksestaan siitä, että nämä tunnuk- set ovat oikeat. Vasta silloin puolueen tunnukset muuttuvat joukkojen omiksi tunnuksiksi. Vasta silloin vallankumous muuttuu todella kansanvallankumouk- seksi. Yksi bolshevikkien taktiikan erikoisuuksista

Lokakuun valmistelukaudella on se, että puolue osasi arvioida oikein ne tiet ja käänteet, jotka luonnollisella tavalla lähentävät joukot puolueen tunnuksiin, vievät ne niin sanoaksemme vallankumouksen kynnykselle ja auttavat niitä siten oman kokemuksensa avulla havaitsemaan, kokeilemaan ja käsittämään, että nämä tunnukset ovat oikeat. Toisin sanoen yksi bolshevikkien taktiikan erikoisuuksia on siinä, että se ei sekoita puolueen johtamista joukkojen johtamiseen, että se näkee selvästi eron edellisenlaisen johtamisen ja jälkimmäisenlaisen johtamisen välillä, että se ei ole vain tiede puolueen johtamisesta, vaan myöskin työtätekevien miljoonajoukkojen johtamisesta.

Havainnollisena esimerkkinä tämän bolshevikkien taktiikan erikoisuuden ilmenemisestä on Perustavan kokouksen koollekutsumisesta ja hajottamisesta saatu kokemus.

Tunnettua on, että bolshevikit esittivät Neuvostojen tasavallan tunnuksen jo vuoden 1917 huhtikuussa. Tunnettua on, että Perustava kokous on porvarillinen parlamentti, joka on kokonaan ristiriidassa Neuvostojen tasavallan perusteiden kanssa. Miten saattoi tapahtua, että bolshevikit, kulkiessa Neuvostojen tasavaltaa kohti, vaativat samalla Väliaikaiselta hallitukselta Perustavan kokouksen viipymätöntä koollekutsumista? Miten saattoi tapahtua, että bolshevikit eivät vain osallistuneet vaaleihin, vaan vieläpä itse kutsuivat Perustavan kokouksen koollekin? Miten saattoi käydä niin, että bolshevikit kuukausi ennen kapinaa pitivät mahdollisena, siirryttäessä vanhoista oloista uusiin, väliaikaista Neuvostojen tasavallan ja Perustavan kokouksen yhdistelmää?

Näin „kävi“ siksi, että:

1) Perustavan kokouksen ajatus oli eräs suosituimpia ajatuksia väestön laajojen joukkojen keskuudessa;

2) Perustavan kokouksen viipymättömän koollekutsumisen tunnus helpotti Väliaikaisen hallituksen vastavallankumouksellisen luonteen paljastamista;

3) Perustavan kokouksen ajatuksen paljastamiseksi kansanjoukkojen silmissä oli välttämätöntä johtaa nämä joukot Perustavan kokouksen seinäin edustalle esittämään vaatimustaan maasta, rauhasta ja Neuvostojen vallasta, saattaen ne siten törmäämään yhteen todellisen ja elävän Perustavan kokouksen kanssa;

4) vain tällä tavoin voitiin auttaa joukkoja vakuutamaan oman kokemuksensa pohjalla Perustavan kokouksen vastavallankumouksellisuudesta ja sen hajoittamisen välttämättömyydestä;

5) kaikki tämä edellytti luonnollisesti, että sallittiin Neuvostojen tasavallan ja Perustavan kokouksen väliaikainen yhdistelmä yhtenä keinona Perustavasta kokouksesta suoriutumiseksi;

6) tällainen yhdistelmä, jos se olisi toteutettu kaiken vallan Neuvostoille siirtymisen ehdolla, olisi voinut merkitä vain Perustavan kokouksen alistamista Neuvostojen alaiseksi, sen muuttamista Neuvostojen lisäkkeeksi, sen kivutonta kuolemista.

Tuskin tarvitsee todistella, että ilman tällaista bolshevikien politiikkaa ei Perustavan kokouksen hajoitus olisi voinut tapahtua niin vaivattomasti eikä eserrien ja menshevikien myöhemmät esiintymiset tunnuksin „Kaikki valta Perustavalle kokoukselle!“ mennä niin perinpohjin myttyyn.

„Me osallistuimme“, sanoo Lenin, „Venäjän porvarillisen parlamentin, Perustavan kokouksen vaaleihin vuoden 1917 syys—marraskuussa. Oliko meidän taktiikkamme oikea vaiko ei?.. Eikö meillä, venäläisillä bolsheveikeilla, ollut vuoden 1917 syys—marraskuussa enemmän kuin kenellä Lännen kommunistilla tahansa oikeus olla sitä mieltä, että Venäjällä parlamentarismi oli poliittisesti aikansa elänyt? Tietysti oli, sillä eihän kysymys ole siitä, ovatko porvarilliset parlamentit olleet olemassa enemmän tai vähemmän aikaa, vaan siitä, miten valmiit (aatteellisesti, poliittisesti, käytännössä) työtätekevien laajat joukot ovat vastaanottamaan neuvostojärjestelmän ja hajoittamaan porvarillis-demokraattisen parlamentin (tahi sallimaan sen hajoittamisen). Se, että Venäjällä vuoden 1917 syys—marraskuussa kaupunkien työväenluokka, sotilaat ja talonpojat olivat useiden erikoisehtojen vuoksi harvinaisen valmiit ottamaan vastaan neuvostojärjestelmän ja hajoittamaan kaikkein demokraattisimman porvarillisen parlamentin, on aivan kiistämätön ja täysin todettu historiallinen tosiasia. Mutta siitä huolimatta bolshevikit eivät julistaneet boikottiin Perustavaa kokousta, vaan osallistuivat vaaleihin sekä ennen valtiollisen vallan valtaamista proletariaatin käsiin että sen jälkeen“ (kts. XXV osa, s. 201—202).

Miksi bolshevikit eivät julistaneet boikottiin Perustavaa kokousta? Siksi, sanoo Lenin, että

„Ei edes muutama viikko ennen Neuvostojen tasavallan voittoa, ei edes sellaisen voiton jälkeen porvarillis-demokraattiseen parlamenttiin osallistuminen tuota vahinkoa vallankumoukselliselle proletariaatille, vaan tekee sille paremmin mahdolliseksi todistaa takapajuisille joukoille, miksi sellaiset parlamentit ansaitsevat tulla hajoitetuiksi, helpottaa niiden hajoittamista, helpottaa „poliittista suoriutumista“ porvarillisesta parlamentarismista“ (sama).

Kuvaavaa on, että Trotski ei käsitä tätä bolshevis-tisen taktiikan erikoisuutta, vaan nyrpistää nenäänsä „teorialle“ Perustavan kokouksen ja Neuvostojen yhdistelmästä, selittäen sen hilferdingiläisyydeksi.

Hän ei käsitä, että sellaisen yhdistelmän salliminen kapinatunnuksen ja Neuvostojen todennäköisen voiton **ohella**, joka on yhteydessä Perustavan kokouksen koollekutsumiseen, on ainoa vallankumouksellinen taktiikka, jolla ei ole mitään yhteistä hilferdingiläisen taktiikan kanssa Neuvostojen muuttamisesta Perustavan kokouksen lisäkkeeksi, ja että joidenkin toverien **tässä** kysymyksessä tekemä virhe ei anna hänelle oikeutta moittia Leninin ja puolueen täysin oikeata kantaa „yhdistetystä valtiomuodosta“ määrättyillä ehdoilla (vertaa XXI osa, s. 338).

Hän ei käsitä, että ilman sitä erikoislaatuista politiikkaa, jota bolshevikit noudattivat Perustavan kokouksen suhteen, heidän ei olisi onnistunut voittaa puolelleen miljoonaisia kansanjoukkoja ja että voittamatta näitä joukkoja puolelleen he eivät olisi voineet muuttaa Lokakuun kapinaa syvällekäyväksi kansanvallankumoukseksi.

Mielenkiintoista on, että Trotski nyrpistää nenäänsä yksinpä sellaisillekin bolshevikkien kirjoituksissa esiintyvälle sanoille kuin „kansa“, „vallankumouksellinen demokratia“ y.m., pitäen niitä sopimattomina marxilaiselle.

Trotski nähtävästi unohtaa, että Lenin, joka on epäilemättä marxilainen, kirjoitti vieläpä vuoden 1917 syyskuussakin, kuukautta ennen proletariaatin diktatuurin voittoa, „koko vallan viipymättömän siirtämisen välttämättömyydestä vallankumoukselliselle demokratialle, jonka johdossa on vallankumouksellinen proletariaatti“ (kts. XXI osa, s. 198).

Trotski nähtävästi unohtaa, että Lenin, joka on epäilemättä marxilainen, esittäessään lainauksen Marxin

tunnetusta kirjeestä Kugelmannille⁸⁰ (vuoden 1871 huhtikuussa), jossa puhutaan siitä, että byrokraattis-sotilaallisen valtiokoneiston murskaaminen on jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehto mannermaalla, kirjoittaa mustalla valkoiselle seuraavat rivit:

„Erikoista huomiota ansaitsee Marxin erinomaisen syvälinen huomautus, että byrokraattis-sotilaallisen valtiokoneen murskaaminen on „jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehto“. Tämä „kansan“ vallankumouksen käsite näyttää merkittävästi Marxin suussa, ja venäläiset plehanovilaiset ja menshevikit, nämä Struven seuraajat, jotka haluavat, että heitä pidettäisiin marxilaisina, voisivat ehkä julistaa, että tällainen sanonta Marxilta on „hairahdus“. He ovat tehneet marxilaisuudesta niin viheliäisen-liberaalisen vääristelyn, että lukuunottamatta porvarillisen ja proletaarisen vallankumouksen vastakkain asettamista he eivät näe mitään muuta, ja tämänkin vastakkainasettamisen he käsittävät uskomattoman kuolleesti...

Euroopan mannermaalla ei proletariaatti vuonna 1871 muodostanut ainoassakaan maassa kansan enemmistöä. „Kansan“ vallankumous, joka saa liikkeeseen mukaan todellisen enemmistön, saattoi olla sitä vain ehdolla, että se käsitti sekä proletariaatin että talonpoikaiston. Molemmat luokat muodostivatkin silloin „kansan“. Molempia luokkia yhdistää se, että „byrokraattis-sotilaallinen valtiokone“ sortaa, puristaa ja riistää niitä. Tämän koneen rikkilyömistä, sen murskaamista, vaatii „kansan“, sen enemmistön, työläisten ja talonpoikien enemmistön todellinen etu, sellainen on köyhimmän talonpoikaiston ja proletariaatin vapaan liiton „ennakkoehto“, ja ilman tällaista liittoa ei demokratia ole luja eikä sosialistinen uudistaminen mahdollinen“ (kts. XXI osa, s. 395—396).

Näitä Leninin sanoja ei saa unohtaa.

Siis taito saada joukot omasta kokemuksestaan vakuuttumaan, että puolueen tunnukset ovat oikeat, viemällä nämä joukot vallankumouksellisiin aseisiin,

mikä on tärkein ehto miljoonien työtätekevien voittamiseksi puolueen puolelle, — sellainen on bolshevikkien taktiikan neljäs erikoisuus Lokakuun valmistelukaudella.

Luulen, että ylläsanottu on täysin riittävää, jotta jokainen voi selvittää itselleen tämän taktiikan luonteenomaiset piirteet.

IV

LOKAKUUN VALLANKUMOUS MAAILMANVALLANKUMOUKSEN ALKUNA JA EDELLYTYKSENÄ

Universaalinen teoria vallankumouksen samanaikaisesta voitosta Euroopan tärkeimmissä maissa, teoria sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa on epäilemättä osoittautunut keinotekoiseksi, elinkyvottomäksi teoriaksi. Venäjän proletaarisen vallankumouksen seitsenvuotinen historia ei puhu tuon teorian puolesta, vaan sitä vastaan. Tuota teoriaa ei suinkaan voida hyväksyä maailmanvallankumouksen kehityksen kaavioksi, sillä se on ristiriidassa ilmeisten tosiasiain kanssa. Vielä vähemmän voidaan sitä hyväksyä tunnukseksi, sillä se kahlehtii eikä päästä valloilleen eri maiden aloitteellisuutta, jotka maat saavat määrättyjen historiallisten olosuhteiden johdosta mahdollisuuden murtaa itsenäisesti pääoman rintaman, sillä se ei anna kiihoketta aktiiviseen hyökkäykseen pääomaa vastaan yksityisten maiden taholta, vaan vie passiiviseen „yleisen ratkaisun“ hetken odottamiseen, sillä se ei kasvata eri maiden proletaarien keskuudessa vallankumouksellista päättäväisyyttä, vaan

hamletmaisten epäilyjen henkeä sen suhteen, että „entä jos toiset eivät autakaan“. Lenin on aivan oikeassa sanoessaan, että proletariaatin voitto yhdessä maassa on „tyypillinen tapaus“ ja että „samanaikainen vallankumous useimmissa maissa“ voi olla vain „harvinainen poikkeus“ (kts. XXIII osa, s. 354).

Mutta Leninin vallankumousteoria ei rajoitu, kuten tunnettua, vain asian tähän puoleen. Se on samalla maailmanvallankumouksen kehityksen teoria*. Sosialismin voitto yhdessä maassa ei ole omintakeinen, itsekohteinen tehtävä. Voittaneen maan vallankumouksen ei tule pitää itseään omintakeisena suurena, vaan tukena, välineenä proletariaatin voiton jouduttamista varten kaikissa maissa. Sillä vallankumouksen voitto yhdessä maassa, tässä tapauksessa Venäjällä, ei ole vain imperialismin epätasaisen kehityksen ja lisääntyvän hajoamisen tuote. Se on samalla myös maailmanvallankumouksen alku ja edellytys.

Epäilemätöntä on, etteivät maailmanvallankumouksen kehitystiet ole niin yksinkertaiset kuin miltä saattoi näyttää aikaisemmin, ennen vallankumouksen voittoa yhdessä maassa, ennen kehittyneen imperialismin ilmaantumista, joka on „sosialistisen vallankumouksen aatto“. Sillä on ilmaantunut sellainen uusi tekijä kuin kehittyneen imperialismin olosuhteissa vaikuttava laki kapitalististen maiden epätasaisesta kehityksestä, mikä laki puhuu sotilaallisten yhteentörmäysten väistämättömyydestä, pääoman yleismaailmallisen rintaman yleisestä heikentymisestä ja sosialismin voiton mahdollisuudesta erillisissä maissa. Sillä on

* Kts. edellä „Leninismin perusteista“. J. St.

ilmaantunut sellainen uusi tekijä kuin valtava Neuvostomaa, joka sijaitsee Lännen ja Idän välillä, maailman finanssiriiston keskuksen ja siirtomaasorron areenan välillä ja joka jo pelkällä olemassaolollaan vallankumouksellistuttaa koko maailman.

Kaikki nämä ovat sellaisia tekijöitä (en puhu muista, vähemmän tärkeistä tekijöistä), joita ei voida olla ottamatta huomioon maailmanvallankumouksen teitä tutkittaessa.

Aikaisemmin arveltiin tavallisesti, että vallankumous tulee kehittymään sosialismin ainesten tasaisen „kypsymisen“ tietä ennen kaikkea kehittyneimmissä, „edistyneimmissä“ maissa. Nykyään täytyy tähän käsitykseen tehdä oleellisia muutoksia.

„Kansainvälisten suhteiden järjestelmä“, sanoo Lenin, „on nykyään muodostunut sellaiseksi, että Euroopassa yhtä valtiota, Saksaa, orjuuttavat voittajavaltiot. Sitten on joukko valtioita, vieläpä Lännen vanhimpia valtioita, päässyt voittonsa johdosta sellaiseen asemaan, että ne voivat käyttää tätä voittoa hyväkseen ja tehdä eräitä toisarvoisia myönnytyksiä omille sorretuille luokilleen, — mitkä myönnytykset kuitenkin viivyttävät vallankumouksiliikettä niissä ja luovat jotakin „yhteiskunnallisen rauhan“ tapaista.“

„Samaan aikaan koko joukko maita: Itä, Intia, Kiina j.n.e., suistui juuri viimeisen imperialistisen sodan johdosta lopullisesti pois raiteiltaan. Niiden kehitys suuntautui lopullisesti yleiseurooppalaisen kapitalistisen mittakaavan mukaan. Niissä alkoi yleiseurooppalainen kuuhunta. Ja koko maailmalle on nyt selvää, että ne ovat joutuneet mukaan sellaiseen kehitykseen, joka ei voi olla johtamatta koko maailman kapitalismin pulaan.“

Tämän johdosta ja tämän yhteydessä „Länsi-Euroopan kapitalististen maiden kehitys sosialismin... ei tapahdu siten kuin aikaisemmin odotimme. Se ei toteudu sosialismin tasaisen „kypsymisen“ kautta niissä, vaan siten, että toiset valtiot riistävät toisia, siten, että riistetään ensimmäistä imperialistisen sodan aikana voitettua valtiota ja samalla koko Itää. Mutta toisaalta Itä on

joutunut lopullisesti vallankumoukselliseen liikkeeseen juuri tämän ensimmäisen imperialistisen sodan vuoksi ja lopullisesti tullut vedetyksi koko maailmaa käsittävän vallankumousliikkeen pyörteeseen“ (kts. XXVII osa, s. 415—416).

Jos tähän lisätään se tosiasia, että voittajamaat eivät riistä ainoastaan voitettuja maita ja siirtomaita, vaan että myöskin osa voittajamaista joutuu kaikkein voimakkaimpien voittajamaiden, Amerikan ja Englannin, finanssiriiston piiriin; että kaikkien näiden maiden väliset ristiriidat ovat tärkeimpiä tekijöitä maailman imperialismin rappeutumisessa; että näiden ristiriitojen lisäksi on vielä olemassa ja kehittyä mitä syvimpiä ristiriitoja kussakin maassa itsessään; että kaikkia näitä ristiriitoja syventää ja kärjistää se seikka, että näiden maiden rinnalla on olemassa suuri Neuvostojen tasavalta,—jos kaikki tämä otetaan huomioon, niin kuva kansainvälisen aseman omalaatuisuudesta tulee enemmän tai vähemmän täydelliseksi.

Kaikkein todennäköisintä on, että maailmanvallankumous tulee kehittymään siten, että joukko uusia maita lohkeaa vallankumoustietä pois imperialististen valtioiden järjestelmästä, imperialististen valtioiden proletariaatin antaessa tukeaan näiden maiden proletariaatille. Näemme, että ensimmäistä poislohjennutta maata, ensimmäistä voitolle päässyttä maata tukevat jo muiden maiden työläiset ja yleensä työtätekevät joukot. Ilman tätä tukea se ei voisi pysyä pystyssä. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö tämä tuki tule voimistumaan ja kasvamaan. Mutta epäilystä ei ole myöskään siitä, etteikö itse maailmanvallankumouksen kehitys, itse eräiden uusien maiden imperialisminista poislohkeamisen prosessi tule tapahtumaan sitä

nopeammin ja perusteellisemmin, mitä perusteellisemmin sosialismi tulee lujittumaan ensimmäisessä voitolle päässeessä maassa, mitä pikemmin tämä maa tulee muuttumaan maailmanvallankumouksen edelleenkehittämisen tukikohdaksi, imperialismin jatkuvan hajoittamisen vivuksi.

Niin totta kuin on se väittämä, että sosialismin lopullinen voitto ensiksi vapautuneessa maassa ei ole mahdollinen ilman muutamien maiden proletaarien yhteisiä ponnistuksia, yhtä totta on sekin, että maailmanvallankumous tulee kehittymään sitä nopeammin ja perusteellisemmin, mitä tehokkaampi on ensimmäisen sosialistisen maan apu kaikkien muiden maiden työläisille ja työtätekeville joukoille.

Missä muodossa tulee tämän avun ilmetä?

Sen tulee ilmetä ensinnäkin siinä, että voitolle pääsyt maa „toteuttaa mahdollisimman paljon siitä, mikä on toteutettavissa yhdessä maassa vallankumouksen kehittämistä, tukemista ja herättämistä varten kaikissa maissa“ (kts. Lenin, XXIII osa, s. 385).

Toiseksi sen tulee ilmetä siinä, että yhden maan „voittanut proletariaatti nousi..., pakkoluovutettuaan kapitalistien omaisuuden ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon, muuta, kapitalistista maailmaa vastaan, vetäen puolelleen muiden maiden sorretut luokat, nostaen näissä maissa kapinan kapitalisteja vastaan, esiintyen tarpeen vaatiessa sotavoiminkin riistäjäluokkia ja niiden valtioita vastaan“ (kts. Lenin, XVIII osa, s. 232—233).

Tämän voitolle päässeen maan taholta annettavan avun luonteenomainen erikoisuus ei ole vain siinä, että se jouduttaa muiden maiden proletaarien voittoa,

vaan myöskin siinä, että se tätä voittoa helpottaessaan turvaa samalla sosialismin lopullisen voiton ensiksi voittaneessa maassa.

Kaikkein todennäköisintä on, että maailmanvallankumouksen kehityksen kulussa syntyy yksityisissä kapitalistimaissa olevien imperialismin pesäkkeiden ja näiden maiden maailmanjärjestelmän rinnalle sosialismin pesäkkeitä yksityisissä neuvostomaissa sekä näiden pesäkkeiden maailmanjärjestelmä, ja että maailmanvallankumouksen kulun historia tulee olemaan täynnä näiden kahden järjestelmän välistä taistelua.

Sillä, sanoo Lenin, „kansakuntien vapaa yhteenliittyminen sosialismissa ei ole mahdollista ilman socialististen tasavaltojen enemmän tai vähemmän pitkäaikaista, sitkeää taistelua jällellejä-neitä valtioita vastaan“ (sama).

Lokakuun vallankumouksen yleismaailmallinen merkitys ei ole vain siinä, että se on yhden maan suuri aloite imperialistisen järjestelmän murtamiseksi ja sosialismin ensimmäinen pesäke imperialististen maiden valtameressä, vaan myöskin siinä, että se muodostaa maailmanvallankumouksen ensimmäisen vaiheen ja voimakkaan tukikohdan sen edelleen laajenemiselle.

Siksi eivät väärässä ole vain ne, jotka unohtaen Lokakuun vallankumouksen kansainvälisen luonteen julistavat vallankumouksen voiton yhdessä maassa puhtaasti kansalliseksi ja vain kansalliseksi ilmiöksi. Väärässä ovat myöskin ne, jotka muistaen Lokakuun vallankumouksen kansainvälisen luonteen, ovat taipuvaisia pitämään tätä vallankumousta jonakin passiivisena, joka voi ainoastaan ottaa vastaan apua ulkopäin. Itse asiassa ei vain Lokakuun vallankumous

tarvitse apua vallankumouksen taholta muissa maissa, vaan myöskin vallankumous näissä maissa tarvitsee apua Lokakuun vallankumouksen taholta, jotta maailman imperialismiin kukistamisen asiaa voitaisiin jouduttaa ja viedä eteenpäin.

Joulukuun 17 p:nä 1924.

*J. Stalin. Tiellä Lokakuuhun.
Valtion kustannusl., 1925*